

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.)

หลักเกณฑ์และเงื่อนไข

ว่าด้วยการขึ้นบัญชี ยกเลิก พักใช้ และเพิกถอน AB และ CB

1. ขอบข่าย

ข้อกำหนดนี้ กำหนดนิยาม คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ หน้าที่ ความรับผิดชอบ และเงื่อนไขการดำเนินงาน ของ AB และ CB การขึ้นบัญชี การยกเลิก การพักใช้ การเพิกถอน การอุทธรณ์ และการร้องเรียน สำหรับ AB และ CB ที่ขึ้นบัญชี

2. คำนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในข้อกำหนดนี้ มีดังต่อไปนี้

- 2.1 หน่วยจัดทำระเบียบปฏิบัติสำหรับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร (Scheme Owner: SO) หมายถึง องค์กรที่รับผิดชอบในการจัดทำ จัดการ และรักษาระเบียบปฏิบัติสำหรับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ในเอกสารฉบับนี้ หมายถึง สำนักกำหนดมาตรฐาน (สกม.)
- 2.2 หน่วยรับรองระบบงาน (Accreditation body: AB) หมายถึง หน่วยงานที่ได้รับมอบอำนาจตามกฎหมาย ให้มีหน้าที่รับรองความสามารถของหน่วยรับรองที่ให้บริการในการรับรองตามมาตรฐาน
- 2.3 หน่วยรับรอง (Certification body: CB) หมายถึง หน่วยงานบุคคลที่ 3 ที่ให้บริการในการตรวจสอบ และรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรตามระเบียบปฏิบัติสำหรับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร และได้รับการรับรองความสามารถจาก AB แล้ว
- 2.4 ผู้ยื่นคำขอ หมายถึง หน่วยรับรองระบบงาน หรือหน่วยรับรองที่ประสงค์จะขอขึ้นบัญชี

3. คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ ผู้ยื่นคำขอต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

3.1 คุณสมบัติของ AB

- 1) เป็นหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย
- 2) มีการจัดระบบงานขององค์กรสอดคล้องตามมาตรฐาน ISO/IEC 17011 Conformity assessment - Requirements for accreditation bodies accrediting conformity assessment bodies และได้รับการยอมรับความเท่าเทียมกันด้านการรับรองระบบงานจากองค์กรภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกว่าด้วยการรับรองระบบงาน (Asia Pacific Accreditation Cooperation : APAC) และองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองระบบงาน (International Accreditation Forum: IAF) ในขอบข่ายการรับรองผลิตภัณฑ์ (Product certification)
- 3) ไม่เป็นผู้ถูกเพิกถอนการขึ้นบัญชีเป็น AB จาก สกม. เว้นแต่พ้นระยะเวลา 180 วันนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนการขึ้นบัญชี

3.2 คุณสมบัติของ CB

- 1) เป็นนิติบุคคล ในกรณีเป็นนิติบุคคลต่างด้าวจะต้องได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
- 2) ต้องได้รับการรับรองระบบงานจาก AB ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17065 Conformity assessment - Requirements for bodies certifying product, processes and service ที่เป็นปัจจุบัน ในสาขาการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีหรือการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี สำหรับสินค้าเกษตร ที่ให้การรับรอง
- 3) มีการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ มีการแยกกิจกรรมที่มีผลประโยชน์ทับซ้อนออกจากกันอย่างชัดเจนและมีโครงสร้างองค์กรที่จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการตรวจประเมินหรือให้การรับรอง

- 4) ไม่เป็นผู้ถูกเพิกถอนการขึ้นบัญชีเป็น CB จาก สกม. เว้นแต่พ้นระยะเวลา 180 วันนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนการขึ้นบัญชี
- 5) ไม่เป็นผู้ถูกดำเนินคดี หรือเป็นผู้ที่มีตัวแทนที่อยู่ระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดฐานปลอมแปลงเอกสารที่จะนำมาใช้ประกอบการยื่นขอขึ้นบัญชี CB เว้นแต่คดีจะยุติว่าผู้ยื่นคำขอหรือตัวแทนไม่มีความผิดตามข้อกล่าวหา และในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิด ผู้ยื่นคำขอหรือตัวแทนสามารถยื่นคำขอได้เมื่อพ้นกำหนด 2 ปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีดังกล่าว
- 6) ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างการถูกตรวจสอบเพื่อรับรองความถูกต้องแท้จริงของเอกสารฉบับใด ฉบับหนึ่ง อันเนื่องมาจากมีพฤติการณ์ หรือมีมูลเหตุอันควรเชื่อถือได้ว่าผู้ยื่นคำขอหรือตัวแทนกระทำการปลอมแปลงเอกสารของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับการตรวจประเมินหรือการรับรอง หรือมีส่วนเกี่ยวข้อง หรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำผิดดังกล่าว

4. หน้าที่ ความรับผิดชอบ และเงื่อนไขการดำเนินงานของ AB และ CB

- 1) AB และ CB ต้องปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติสำหรับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรที่กำหนด
- 2) ยินยอมให้ สกม. เข้าร่วมสังเกตการณ์การตรวจประเมิน
- 3) ต้องให้ความร่วมมือกับ สกม. ในการทบทวนผลการดำเนินงานโดยการตรวจติดตามการดำเนินการ หรือตรวจประเมินร่วมกับ AB หรือพิจารณาจากผลการตรวจประเมินจาก AB หรือผลจากการตรวจประเมินเพื่อสร้างการยอมรับร่วม หรือทบทวนจากเอกสาร เมื่อได้รับการร้องขอ
- 4) ต้องรับผิดชอบต่อผลการตรวจสอบรับรอง การตัดสินใจการรับรอง การคงไว้ การต่ออายุ การพักใช้ การเพิ่ม/ลดขอบข่าย การเพิกถอนการรับรองที่ดำเนินการ
- 5) ต้องไม่นำการขึ้นบัญชีไปใช้ หรืออ้างอิงในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดและความเสียหาย
- 6) กรณี AB หรือ CB ที่ได้รับการขึ้นบัญชีไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด AB หรือ CB นั้น ต้องเสนอแนวทางการแก้ไขภายใน 30 วัน และดำเนินการแก้ไขภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจาก สกม. ทั้งนี้ อาจขยายเวลาแล้วแต่กรณี

5. การขึ้นบัญชี

- 1) หน่วยงานของรัฐ หรือนิติบุคคล ที่ประสงค์จะขึ้นบัญชี AB หรือ CB กับ สกม. ให้ยื่นคำขอตามแบบฟอร์ม OSD-F-41
- 2) เมื่อได้รับคำขอตามข้อ 1) แล้ว สกม. พิจารณาคำขอและรายละเอียดต่างๆ ของผู้ยื่นคำขอ หากมีรายละเอียดที่จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไข จะแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบ โดยจะแจ้งให้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติม ภายใน 10 วันทำการหลังจากวันที่รับคำขอ
- 3) สกม. ประกาศการขึ้นบัญชี AB และ CB เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบรับรอง เมื่อปรากฏว่าผู้ยื่นคำขอมีคุณสมบัติตามที่กำหนด
- 4) บัญชี AB และ CB ตามข้อ 3) ให้มีอายุ 3 ปีนับตั้งแต่วันที่ได้รับการขึ้นบัญชี (วันที่คณะกรรมการพิจารณาการขึ้นบัญชีและแก้ไขสถานะ AB และ CB ที่ขึ้นบัญชีอนุมัติ) หากประสงค์จะต่ออายุการขึ้นบัญชีให้ยื่นคำขอก่อนบัญชีสิ้นอายุไม่น้อยกว่า 90 วัน

6. การแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการขึ้นบัญชีและแก้ไขสถานะ AB และ CB ที่ขึ้นบัญชี

- 6.1 ลธก./รธก.ที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแล สกม. เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการขึ้นบัญชีและแก้ไขสถานะ AB และ CB ที่ขึ้นบัญชี โดยคัดเลือกจากคณะกรรมการบริหารระบบคุณภาพ จำนวน 3 คน และผู้ได้รับการแต่งตั้งร่วมกันพิจารณาคัดเลือกประธานคณะกรรมการฯ โดยผู้ที่ได้รับการคัดเลือกมาเป็นคณะกรรมการฯ ซึ่งเป็นตัวแทนจาก 3 ภาคส่วน ต้องไม่ใช่ผู้ที่มาจากหน่วยรับรองระบบงานหรือหน่วยรับรอง หรือผู้ที่มีส่วนได้เสียโดยตรงกับการขึ้นบัญชานั้น ไม่ว่าจะโดยทางใด
- 6.2 ให้ผู้พิจารณาการขึ้นบัญชีทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการพิจารณาการขึ้นบัญชีและแก้ไขสถานะ AB และ CB ที่ขึ้นบัญชี แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงในคณะกรรมการฯ

7. การยกเลิก การพักใช้ การเพิกถอน

7.1 การยกเลิก

- 1) AB และ CB ที่ประสงค์จะขอยกเลิกการขึ้นบัญชีให้มีหนังสือแจ้งยกเลิกการขึ้นบัญชีของ AB และ CB ให้ สกม. ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน
- 2) สกม. เผยแพร่การยกเลิกการขึ้นบัญชีของ AB และ CB ซึ่งผลของการยกเลิกการขึ้นบัญชีจะไม่มีผลกระทบต่อกรกระทำใดๆ ที่ AB และ CB ได้ดำเนินการไปแล้ว

7.2 การพักใช้

- 1) สกม. จะดำเนินการพักใช้การขึ้นบัญชี AB และ CB ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้
 - ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนด หรือไม่ปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนดนับจากวันที่รับทราบหนังสือการแจ้งเตือนจาก สกม.
 - ผลการทบทวนผลการดำเนินงาน พบข้อบกพร่อง และไม่แก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งส่งผลเสียหายร้ายแรงที่กระทบต่อความสามารถของผู้ตรวจประเมินและไม่สามารถสร้างความน่าเชื่อถือในผลการตรวจประเมินหรือรับรองได้ หรือส่งผลกระทบต่อการทำงานของผู้เกี่ยวข้องในภาพรวมทั้งหมด
- 2) การพักใช้การขึ้นบัญชี AB และ CB ให้พักใช้เป็นระยะเวลาไม่เกิน 180 วัน นับตั้งแต่วันที่ สกม. มีหนังสือแจ้งการพักใช้การขึ้นบัญชี ในระหว่างถูกพักใช้การขึ้นบัญชี AB และ CB ต้องไม่แสดงเครื่องหมาย หรือไม่ให้บริการตรวจประเมินหรือรับรอง และระงับใช้สิ่งพิมพ์ สื่อโฆษณาใดๆ ที่ได้มีการอ้างอิงถึงการขึ้นบัญชี
- 3) สกม. เผยแพร่รายชื่อ AB หรือ CB ที่ถูกพักใช้การขึ้นบัญชีภายใน 15 วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการพิจารณาการขึ้นบัญชีและแก้ไขสถานะ AB และ CB ที่ขึ้นบัญชีมีมติให้พักใช้การขึ้นบัญชี

7.3 การเพิกถอน

- 1) สกม. จะดำเนินการเพิกถอนการขึ้นบัญชี AB และ CB ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้
 - ขาดคุณสมบัติ
 - ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการพักใช้การขึ้นบัญชี หรือไม่แก้ไขข้อบกพร่องตามระยะเวลาที่กำหนด
 - ผลการทบทวนผลการดำเนินงาน แสดงให้เห็นว่าได้กระทำผิดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนด ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจหรือต่อประโยชน์สาธารณะหรือความปลอดภัยของผู้บริโภค

- จัดทำผลการตรวจประเมินหรือการรับรองของผู้รับบริการอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริง ซึ่งควรแจ้งโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือเรียกหรือยอมจะรับเงิน หรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อให้มีการออกผลการตรวจประเมิน และรับรองโดยมิชอบ
- 2) เมื่อ สกม. ดำเนินการแจ้งมติการเพิกถอนการขึ้นบัญชี AB หรือ CB ดังกล่าว ต้องยุติการดำเนินการ หรือกล่าวอ้างการขึ้นบัญชี รวมถึงการใช้สิ่งพิมพ์ สื่อโฆษณาใดๆ ที่มีการอ้างอิงถึงการได้รับการขึ้นบัญชี ไว้กับ สกม. ทั้งหมดทันที
- 3) สกม. เผยแพร่รายชื่อ AB หรือ CB ที่ถูกเพิกถอนการขึ้นบัญชีภายใน 15 วันนับแต่คณะกรรมการ พิจารณาการขึ้นบัญชีและแก้ไขสถานะ AB และ CB ที่ขึ้นบัญชี มีมติให้เพิกถอนการขึ้นบัญชี
- 4) AB หรือ CB ที่ถูกเพิกถอนออกจากการขึ้นบัญชีจะขอขึ้นบัญชีใหม่อีกไม่ได้ จนกว่าเวลาจะผ่านไปแล้ว ไม่น้อยกว่า 180 วัน นับแต่วันที่ถูกเพิกถอนการขึ้นบัญชี

8. การอุทธรณ์ และการร้องเรียน

8.1 การอุทธรณ์

- 1) AB หรือ CB ซึ่งถูกสั่งไม่ขึ้นบัญชีตามข้อ 5 ถูกพักใช้ เพิกถอนการขึ้นบัญชีตามข้อ 7 มีสิทธิอุทธรณ์ ต่อ สกม. ได้ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณา
- 2) QMR เสนอ ลธก. /รชก. ที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแล สกม. พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการ พิจารณาอุทธรณ์ และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ดำเนินการพิจารณา และแจ้งผลการพิจารณา ให้ AB หรือ CB ทราบ ภายใน 60 วันนับตั้งแต่วันที่รับคำอุทธรณ์
- 3) ระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์ยังไม่สิ้นสุด ให้ถือว่าผลการพิจารณาเดิมมีผลบังคับใช้อยู่
- 4) ผลการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้ถือเป็นที่สุด

8.2 การร้องเรียน

- 1) การยื่นข้อร้องเรียน ให้ยื่นเป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งนี้ ให้รวมถึงการร้องเรียนทางโทรศัพท์ ที่สามารถตรวจสอบหรือยืนยันแหล่งข้อมูลได้ แต่ไม่รวมถึงข้อร้องเรียนที่ได้จากการได้ยินมา กรณี ที่การร้องเรียนเป็นเรื่องเกี่ยวกับ AB หรือ CB ที่ได้รับการขึ้นบัญชี ต้องยื่นเป็นลายลักษณ์อักษร และมีหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนข้อร้องเรียน และให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบสามารถพิจารณา ดำเนินการต่อไปได้
- 2) สกม. จะดำเนินการเกี่ยวกับข้อเรียน และแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องเรียนทราบภายใน 60 วัน นับตั้งแต่วันที่รับข้อร้องเรียน